

FRANTIŠEK KOTLETA

A woman in a white lace dress with a skull mask and bloodstains. The woman is wearing a white lace dress with a skull mask on her head. She has multiple necklaces and a long necklace. Her dress is stained with blood. The background is dark and smoky.

**TEMNÉ
BLUES
V NEW
ORLEANS**

2010

**FRANTIŠEK
KOTLETA**

**TEMNÉ
BLUES
V NEW
ORLEANS**

**FRANTIŠEK
KOTLETA**

**TEMNÉ
BLUES
V NEV
ORLEANS**

© František Kotleta, 2022

Cover Illustration © Luis Royo, 2022

Cover art © Lukáš Tuma, 2022

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2022

ISBN 978-80-278-0099-5 (Print)

ISBN 978-80-278-1253-0 (ePub)

ISBN 978-80-278-1254-7 (mobi)

ISBN 978-80-278-1255-4 (pdf)

Temné blues v New Orleans

Blues nebyla hudba. Byla to smlouva s ďáblem. Proto také vzniklo v Louisianě, stejně jako jazz. Ten možná nebyl zrovna smlouvou, ale když jste slyšeli jeden nebo druhý styl, věděli jste, že tam někde na pozadí jejich tónů jsou temní bohové starých časů.

Ale to vlastně v každé muzice. Snad s výjimkou techna.

„Na co myslíte?“

„Na techno,“ odpověděl jsem popravdě, napil se ze sklenice rumu a rovnou dolil. V baru U Loyda se neprodávaly panáky, ale celé láhve, které se postavily na stůl. Mělo to styl. Na jednotlivé panáky musel člověk pouze k baru. Z flašky osmiletého Bayou na mě zíral krokodýl, jako by snad chtěl něco říct. Raději jsem ho otočil, aby se díval na kapelu.

„Techno?“

„Takový to tuc-tuc-tuc. U nás kvůli tomu jednou prakticky padl premiér. Takovej roztomilej týpek s bradavicí.“

Mluvil ze mě rum. A únava. Před dvěma dny jsme dorazili pravidelnou linkou z Paříže. Ješ-

tě jsem byl pocuchaný z předchozího případu, ale měl jsem u CIA dluh. A nebylo to za tu flašku. Morrison ostatně popíjel se mnou. Vážně se jmenoval Jim Morrison. Akorát nezpíval *Come on, baby, light my fire*, ale byl agentem Skupiny zvláštních operací kategorie M Ústřední zpravodajské služby Strýčka Sama, tedy CIA. Jeho rodiče byli hipíci a pojmenovali jej po zpěvákovi The Doors. Jako každé dítě dělal přesný opak toho, co jeho rodiče. Místo volné lásky a LSD šel na West Point.

„Děláte si ze mě srandu, že?“ nadhodil. Také byl unavený. Ostatně v té Paříži nám zachránil zadek. Z toho ten dluh.

„Omlouvám se. To ten rum,“ máchl jsem ve vzduchu rukou.

„Byl jste někdy v New Orleans?“

Přítakal jsem a přiložil ke rtům Bayou. Chutnal po směsi snad desítky koření, které jsem nebyl schopný rozeznat.

„Ještě na univerzitě, týden na konferenci o synkretických náboženstvích. Profesor Landstream měl tenkrát krásnou přednášku o afrických loa a jejich transformaci v bohy vúdú.“

„A kromě toho?“

„Naučil jsem se tu pít bourbon. Ale oproti rumu je to jako prostředek na mytí nádobí.“

„Tak tohle v USA neříkejte nikde jinde než tady na jihu,“ uchechtl se a nalil si z láhve Ba-

you. Položil ji zpátky na stůl krokodýlem čelem k nám. Jeho narážku jsem chápal jako dobré doporučení. Bourbon byl americká whiskey, na niž tu byl každý hrdý. Nutno dodat, že to byla špatná kopie irské whiskey vyhnaná kukuřicí. Už jenom to, že se whiskey jmenovala po místě, které založili Francouzi, dávalo tušit, že se skutečnou whiskou se nedá srovnat. Nic proti vidlákům dál na sever, ale dobrý alkohol se musel dělat buď v Irsku a Skotsku, nebo z cukrové třtiny, to bylo jedno z životních mouder, které jsem za svůj život pochopil.

New Orleans mělo převážně černošskou populaci. Pokud Wikipedie nelhala, byl jenom každý třetí obyvatel města běloch. V tomhle baru byli běloši tři. Já, kapitán Morrison a zpěvačka bluesové kapely. Vypadala, jako by utekla z projektu *Lebensborn* – blondaté vlasy, modré oči a rudé rtíky, že by s nimi mohla dělat reklamu na rtěnku Max Factor. A přitom měla chraplák jako Nina Simone blahé paměti. Zdejší černošské publikum zjevně nepropadlo moderním woke teoriím o kulturní apropriaci, takže nadšeně poslouchalo staré bluesové hity černošských zpěváků v jejím podání. Přitom kde jinde by kulturní apropriaci mohli řešit než tady, na konci dlouhé pouti řeky Mississippi? Ale modrooká zpívala vážně geniálně. I když je-

nom vokalizovala, znělo to jako šumění té zatracené řeky s porcí božské krásy navíc.

U Loyda byl tuctový podnik, který ale měl tu výhodu, že sem nechodili žádní turisté. Ti se toulali jen o pár ulic dál, odrazovala je však hromada odpadků jen pár metrů od vchodu. Stejně jako fasáda protějščího hotelu prostrílená samopalem. Tohle město to nikdy nemělo lehké. V roce 2005 ho zdemolovaly záplavy po hurikánu Katrina a vše dodělal *white flight*, tedy bílý útěk. Kdo měl bílý ksicht, prachy nebo uměl něco lepšího než vařit gumbo, sebral se a zmizel dál na sever, tam mezi úrodné lány kukuřice. Zůstali jen chudí, černoši, což většinou bylo jedno a to samé, a ti, co z nějakého důvodu tohle město nechtěli opustit. Moc jich nebylo.

New Orleans se v něčem podobalo Ostravě. Akorát tam za to, jak vypadala, mohl chlast, piko a komunisti. Tady to bylo o něco složitější.

*I hate to see that evening sun go down
I hate to see that evening sun go down
'Cause, my baby, he's gone left this town*

Zpěvačka spustila legendární *St. Louis Blues*, který před více než sto lety napsal pro svou kapelu trumpetista William Christopher Handy.

Ve městě ji hrál prakticky každý. Byla něco jako bluesová hymna. Ale tahle holka ji roztáčela, jako by byla nejen Nina Simone, ale i vtělená Billie Holiday.

Ani jsem si nevšiml, že k našemu stolu přistoupila černoška. A nebyla to servírka s dalším krokodýlem. Hodila na stůl velkou béžovou obálku a přisedla si na volnou židličku. Přitom se natáhla pro flašku, a když zjistila, že na stole není žádná další sklenička, prostě si přihnula z láhve.

„Ahoj, Hannah,“ usmál se na ni Morrison.

Černoška si odfrkla a vytáhla dlouhou cigaretovou špičku. Zasadila do ní cigaretu bez filtru a zapálila si. Něco takového jsem naposledy viděl ve filmu s Adinou Mandlovou. Kouření v hospodě jsem zase zažil naposled v Praze v soukromém baru Eccentric Club. Ale tady kouřil každý. Ve Spojených státech totiž po neblahých zkušenostech z třicátých let prohibice neměla na různých ustláno. Tedy s výjimkou Kalifornie, kde se nesmělo kouřit ani na pláži.

„Za každým tvým ‚ahoj‘ se skrývá průser, Jime, takže si to svý ‚ahoj‘ strč do prdele,“ prohlásila a ještě jednou si lokla. U černošek, zvláště těch hubených, jsem si už dávno zvykl netipovat věk. Tahle mohla mít třicet, stejně

jako padesát. V černém kostýmku vypadala docela šik.

Morrison rozlepil obálku a vyndal z ní dva černé kožené průkazy. Rychle je zkontroloval a jeden mi podal.

„FBI?“ vyděsil jsem se.

Na průkazu byla moje fotografie a pod ní jméno John Prague. CIA měla sice rakety na ostřelování teroristů zavrtných hluboko v horách Afghánistánu a drony chytřejší než půlka českého parlamentu, ale kreativita pro ně bylo sprosté slovo.

„Už jenom tím, že tu sedíte, porušujete asi tisíc federálních zákonů, ale oddělení M byly zákony vždycky u prdele,“ konstatovala, když jsem průkaz strčil do kapsy saka. Koupil jsem si ho včera v místním sekáči, abych zapadl a nevypadal jako turista – hlavně nedejbože evropský turista. Byly k němu i apartní černé kalhoty. Obojí ve střihu, který tu nosil skoro každý. Pod tím jsem měl už jen tmavě modré tričko s dlouhým rukávem. Kupodivu tahle kombinace docela dobře chránila tělo před horkem a vlhkem, což kromě krokodýlů a chudoby byly neměnné pilíře života v New Orleans.

„Jako by na tom Námořní vyšetřovací služba byla někdy jinak,“ mrknul na příchozí a natáhl k ní sklenici s alkoholem. Evidentně nabí-

zel přípitek. Černoška popadla láhev a tukla s ní o Morrisonovu skleničku. Pak se podívala na mě.

„Jediný vtíp na ten debilní seriál a narvu vám tu láhev do prdele, agente Prague,“ mrkla na mě a já si s ní také přitukl.

I got the St. Louis Blues

Blues as I can be

That man's got a heart like a rock cast in the sea

Or else he wouldn't have gone so far from me

Z toho mála, co jsem o americké legislativě věděl, byly ty průkazy vážně nutné. CIA totiž jako vojenská rozvědka měla striktně zakázanou aktivitu na federálním území. CIA nesměla na území USA provádět žádné operace ani intervence. Jen počítat výplaty a pořádat firemní večírky s piňatou. Jenže kromě Morrisonovy jednotky nikdo těmhle věcem na M nerozuměl. M byla, samozřejmě, magie.

Z obálky jsem vytáhl ještě složku se jmény více než sto padesáti vojáků. Byla to celá rota námořní pěchoty. Ztratila se. Alespoň podle toho, co mi ještě v letadle řekl Morrison. Sto padesát chlapů jen tak nezmizí ani ve Spojených státech, takže po měsíci marného pátrání se NCIS, tedy Námořní vyšetřovací služba,

pod kterou mariňáci spadali, obrátila na oddělení M. A to zase na mě.*

„Máte...“ začal jsem při pročitání seznamu, ale Hannah mě přerušila, když řekla: „Ne.“

„Eh...“ namítl jsem rozpačitě, ale ona dorazila láhev Bayou a položila ji na stůl tak, aby se s ní dalo točit, což za chvíli udělala.

„To je univerzální odpověď v tomhle případě, pane Kosku. ‚Ne‘ je jediné, co vám můžu odpovědět na cokoliv. Těchhle sto padesát šest statečných amerických chlapců a žen vyrazilo ráno na pochodové cvičení do louisianských bažin a už je nikdy nikdo neviděl. Ani stopa. Satelity, psi, zkurveně dlouhý rojnice jiných mariňáků, letadla, vrtulníky, ani prd. Víc nevíme ani po dvou měsících. Jenom, že večer předtím měli od velitele vycházky, tak chlastali asi v pěti barech v týhle negerský čtvrti. Jeden z nich byl tenhle.“

Slovo negerský od ní znělo hrdě.

*I love my baby like a school boy loves his pie
Like a Kentucky colonel loves his mint'n rye
I love my man till the day I die*

---

*) Více se o seznámení kapitána Morrisona a Tomáše Koska dozvíte v povídce Světla Paříže v knize *Poslední tango v Havaně*.

Blondýna dozpívala slavný song a celý bar se pustil do tleskání a nadšeného pískání.

„Nechte si to,“ vytáhl jsem po chvíli přemýšlení průkaz z kapsy a posunul jej po stole zpátky k agentce NCIS.

„Proč?“

„Sama jste to řekla, je to negerská čtvrť. Tady má větší šanci se něco dozvědět spíš turista než týpek z FBI s akademickým přízvukem,“ vysvětlil jsem.

„Jo, asi jo,“ pokývala hlavou a natáhla se pro průkaz. Levou rukou pak mávla ve vzduchu. Brzy nám na stole přistála další láhev s krokodýlem. Tentokrát už se skleničkou navíc.

* * *

Okamžiky, když přestane hrát hudba, když muž při sexu vyvrcholí nebo když barman zvedne první židličku na stůl, mají něco společného – pocit, že zábava právě skončila. Je to ten bod v čase a prostoru, který na psychiku působí stejně. Podivné vědomí něčeho, co zmizelo, a vy vůbec nepřemýšlíte nad tím, co bude dál. Jen cítíte intenzitu konce.

Morrison zaplatil útratu, než s Hannah Pacina odešli, a já tak na bar klepnul fungl novou American Express, kterou jsem od nich dostal. Šlo

o nějaký tajný účet CIA. Kolik na ní bylo, jsem netušil, ale tipoval jsem, že na doutník a ještě jednoho panáka by to mohlo stačit. Nejedl jsem asi dva dny, takže se mnou rum pěkně zamával, ale mně to bylo jedno. Potřeboval jsem spát. Kousek odtud jsem měl vlastní hotelový pokoj a doufal jsem, že se zřídím natolik, abych tam následujících nejméně dvanáct hodin o sobě nevěděl.

„Zavíráme. Mám vám zavolat taxi?“ nabídl číšník. Poměrně mladý černochoch mluvil pomalu a výrazně artikuloval. Věděl, kolik jsem vypil, a byl dost ohleduplný. Anebo dost zkušený, aby tušil, co to s člověkem udělá. Ale já vyrostl na tuzemáku – falešném rumu, který se v rakousko-uherské monarchii vyráběl už před dvěma sty lety, v Česku pak konkrétně z lihu a blictek –, něco jsem tedy vydržel.

„A nedostanu panáka, ani když pozvu kapelu?“ zeptal jsem se a pohodil bradou k dvěma postarším černochochům a bělošce s nakřáplým hlasem. Zrovna balili své nástroje.

„Pane Lacroix?“ otočil se číšník na nejstaršího z kapely. Ten měl po celou dobu na očích černé brýle. Natočil ke mně hlavu a nosovým hlasem se pro sebe zasmál, až to podivně dutě zazvonilo.

„Pokud je to rum, nemám námitek,“ pronesl, a aniž by se podíval na ostatní, kulhavým krokem pošel k baru.

„Ale ne tu tovární břečku, synku, chci Barbancourt,“ dodal po chvíli. Číšník zpoza pultu vylovil láhev s osmdesátkovým lookem a modrou hvězdou na etiketě. Před ní stála žena s dlouhou holí. Logo vypadalo trochu jako od Disneyho, ale s továrnou na prachy a mrvení Star Wars to nemělo nic společného. Barbancourt byl haitská klasika. Jediná rodina ho vyráběla už přes sto padesát let. Měl hodně silné ovocné chutě i vůně. To proto, že se nevyráběl z cukrové melasy, ale přímo ze samotné třtinové šťávy.

„Dogu?“ usmál se pan Lacroix na druhého muzikanta. Ten si zrovna vytáhl doutník a odpálil jej starým vojenským zapalovačem s poškrábanou bílou hvězdou americké armády.

„Viš, že nepiju alkohol, tak neprud,“ zavrčel, zatímco mu číšník otevřel sklenici sarsaparilly. Tady na jihu to byla oblíbená limonáda. Děla se z kořene liány zvané přestup pravý nebo z kůry kořenů kašti bělavé. Chutnala jako Top Topic šmrncnutý savem.

„Mademoiselle Charlotte?“ zeptal se pan Lacroix zpěvačky.

Blondýna se otočila a podívala se na mě jako na něco, co jí uvízlo na podrážce při procházce pavilonem opic.

„Bývá poslední dobou dost podrážděná,“ vysvětlil pan Lacroix.

„Malý dýška,“ dodal Dog a dorazil limonádu.

„Má obrovský talent, alespoň co mohu soudit,“ prohlásil jsem a podal číšníkovi kartu.

„Poslední, co to říkal, jí zdrhl s její sestrou. Na tyhle planý kecý žádnou holku po třicítce nesbalíš, synku,“ zaduněl hlas chlápka s černými brýlemi a já věděl, že je čas jít spát.

* * *

Krokodýl na láhvi Bayou měl svůj důvod. Ty pravěké mrchy tu byly všude. Stačilo opustit město, projet přes několik desítek kilometrů dlouhou řídkou zástavbu chatrných domů postavených dosud z toho, co hurikán odnesl z jiných domů a nechal na poli, a ocitli jsme se mezi dlouhými lány cukrové třtiny. Za nimi se pak nacházely bažiny plné aligátorů.

„Uklidňuje mě, že tu nikdo nemá banjo,“ povzdechl jsem si s odkazem na film, který se v podobném prostředí amerického vidlákovy odehrával a dodnes mi naháněl noční můry. Naštěstí Jim i Hannah mou neprozřetelnou narážku ignorovali. Nerad bych jim ji musel vysvětlovat převyprávěním jeho děje.

„Co to bylo za cvičení?“ zeptal jsem se po nesnesitelné hodině ticha. Jeli jsme luxusním černým hummerem, který při projíždění chu-

dinskou zástavbou vyvolával poměrně otevřeně nenávistné pohledy.

„Nic extra. Normální pochodové cvičení. Samozřejmě jsme řešili, kdo je tam poslal a proč, ale bylo to dlouhodobě plánované. Měli dva týdny běhat v bažinách a jíst krokodýly,“ vysvětlila Hannah.

„Jak vlastně chutnají?“

„Jako francouzští šneci s trochou polystyrenu. Kdo má aspoň trochu hrdosti, nejí to,“ dodal Jim.

„Moje máma měla krokodýlí restauraci. Dědala z nich nejlepší gumbo široko daleko,“ zavrchela Hannah a já si uvědomil, že když ti dva nemluvili, bylo všechno lepší. Podle všeho se znali dlouho. A stejně tak dlouho se neměli rádi.

* * *

Místo po vojenském ležení šlo i po dvou měsících poznat. Nejen podle zažloutlé zvalené trávy, ale zůstaly i díry po stanových kolících. Navíc to tu podupaly další desítky vyšetřovatelů, vojáků a průzkumníků.

„Vyzazili podél řeky. Někde po desátém kilometru stopa končí,“ ukazovala nám agentka trasu, kterou se vojáci zjevně vydali. A my stejně tak. Vždycky jsme asi kilometr jeli a pak

jsem obhlížel terén. To bylo docela utrpení. Hlavně proto, že všude létali komáři. Kromě létání, samozřejmě, kousali a sáli. Nenáviděl jsem ty bestie odjakživa.

Nakonec jsme museli zastavit na místě, kde stopa končila.

„Vlezli do řeky?“

„Bud', anebo do bažiny,“ prohlásil Morrison.

„Tam by ovšem museli mít nějaké lodě, čluny nebo alespoň prámy, jinak by se utopili,“ vysvětlila Hannah.

„A...“

„Ano, dělali jsme průzkum, ale s bažinami to není tak lehké. Každopádně sonary neobjevily na dně bažin žádné zbraně ani jejich těla,“ odpověděla na otázku dřív, než jsem se zeptal. Vypadala podrážděně a já se jí nedivil. Na tyhle základní dotazy musela odpovídat snad stokrát stovce různých lidí včetně sebe samotné.

Vypadalo to všechno jako dokonalý zločin nebo záhada Bermudského trojúhelníku. Opatrně jsem našlapoval, kam až to šlo. Ani ne půl kilometru od auta, když mě kousl odhadem padesátý komár a já měl pocit, že jsem za dnešek přišel nejméně o půl litru krve, už se země začala propadat.

„Opatrně, pane Kosku,“ upozornila mě Hannah.

„Nebojte, je tu ještě pevná půda.“

„To nemyslím,“ zavrtěla hlavou a ukázala do nedalekého křoví, kde se na slunci vyhříval krokodýl – mnohem živější než na láhvi Bayou. Jako Čech jsem měl prakticky všude problém s bezpečností. Vyrostl jsem v přírodě, která byla milá a přátelská. Člověk mohl jít kamkoliv, všude se posadit do trávy a věděl, že mu nic nehrozí. Jenže prakticky kdekoliv jinde byla příroda zákeřná smrtící svině plná rostlin a živočichů, kteří se člověka snažili akorát zabít.

Rozepla si sáčko. Pod ním se skrýval Glock 17. Přestože si vzala pohodlnější boty, zbytek jejího outfitu vypadal, jako by vyrazila na konferenci o marketingu globálních značek. Já si vzal alespoň pevné turistické boty, volné černé kalhoty a něco, co připomínalo vojenskou polochošili. Všechno jsem koupil v jakémsi sportovním výprodeji dneska ráno. Málem jsem kvůli tomu nestihl sraz, protože můj plán s opitím se a dlouhým spánkem opravdu vyšel.

Navzdory vlastnímu varování popošla ještě pár metrů ke krokodýlovi.

„Má pěkně nacpaný pajšl,“ hodnotila.

Vytáhl jsem nůž a řízl se do ruky. Nechal jsem pár kapek skanout na zem a pronesl jednoduché zaříkadlo. I po těch pár týdnech tu ještě rezonovala magie.